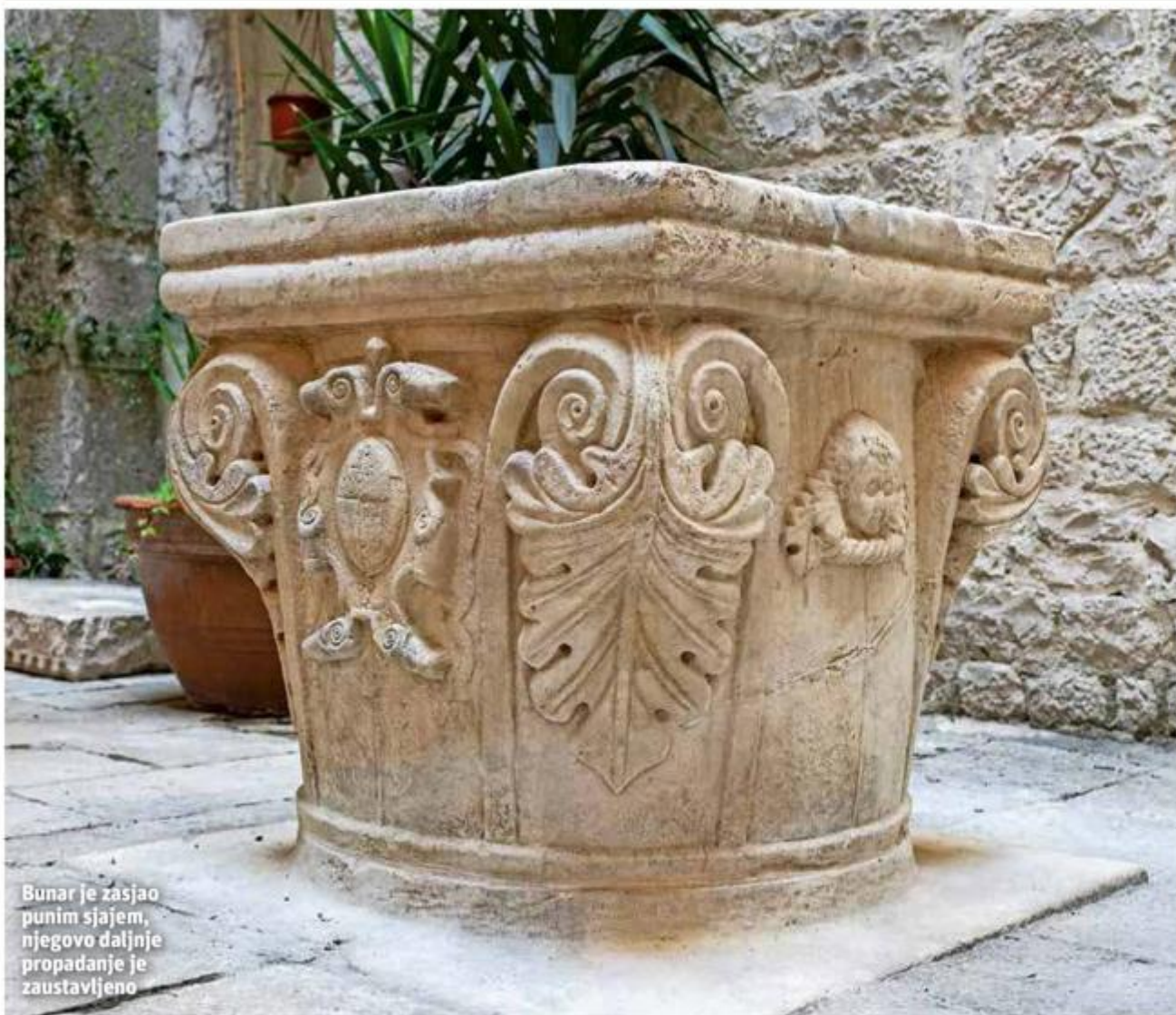

RESTAURIRANO MALO REMEK-DJELO IZ TROGIRA

Bunar je zasjao punim sjajem, njegovo daljnje propadanje je zaustavljeno

Bunar star 500 godina kao da je jučer isklesan

➔ Lijepi kameni bunar smješten u prizemlju renesansne palače Lucić iz kojeg su trogirski plemići svakodnevno crpili vodu desetljećima je bio zanemarivan i ozbiljno devastiran. Bunar je ovih dana u potpunosti obnovljen, napokon je restauriran i zaštićen

Meri Šilović

slobodnadalmacija.hr

PINO GAMULIN/HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD

Ljepotu drevnog Trogira, kamenom išcipkanoga grada, koji je svjetska baština pod zaštitom UNESCO-a, možete kroz kale, crkvice, stare dvore, palače, grbove, reljefe otkrivati danima i bit će vam gušt.

Gušt je ta ljepota i domaćima, ali i obveza. Valja brinuti o tom velikom nasljeđu, pa je tako ovih dana u novom sjaju zasjao jedan – bunar. Ne bilo kakav i bilo čiji. Lijepi kameni bunar iz kojeg su iz cisterne renesansne palače Lucić trogirski plemići svakodnevno crpili vodu, desetljećima je bio zanemarivan i ozbiljno devastiran.

Bunar je ovih dana u potpunosti obnovljen, napokon je

restauriran i zaštićen, njegovo daljnje propadanje je zaustavljeno.

Znameniti klesar

Inicijativu za obnovu pokrenula je Gradska knjižnica Trogir, kojoj je renesansna palača Lucić odavna dom, a zasluga za restauraciju pripada Područnoj konzervatorskoj službi u Trogiru i njejoj voditeljici Jasni Popović. Bunar je dobio i poklopac kakav zaslužuje, po uzoru na onaj u trogirskoj katedrali.

Radove na bunaru izvela je ekipa Hrvatskog restauratorskog zavoda na čelu s Matom Rošćićem, akademskim kiparom i savjetnikom-restauratorom Hrvatskog restauratorskog zavoda, a sredstva za ovaj vrijedan posao osiguralo je Ministarstvo kulture i medija.

Za one koji Trogir manje znaju valja ispričati gdje je zapravo bucal i zašto je važan ovaj bunar. Nalazi se na prvom katu palače plemićke obitelji Lucić, koja se oblikovala oko nekadašnje srednjovjekovne obrambene kule smještene uz južne gradske zidine.

Palača Lucić jedna je od najvrjednijih renesansnih palača povijesne jezgre Trogira, a osobitu kulturno-povijesnu vrijednost ima kao dom Ivana Lucića, utemeljitelja hrvatske kritičke historiografije. Bunar, koji je na svom mjestu već pet stoljeća, dio je originalne arhitektonske cjeline palače Lucić. Smješten na terasi iznad nekadašnje cisterne pripisuje se radionici znamenitoga klesara i graditelja Trifuna Bokanića, koji je neke od svojih najznačajnijih radova ostvario upravo u Trogiru.

Cisterna je davno prenamijenjena u neke druge sadržaje, no bunar je ostao na svom mjestu, smješten usred malenog lapidarija, okružen grbovima i ostacima romaničke i renesansne plastike. Danas taj maleni lapidarij s renesansnim bunarom služi kao "zelena" knjižnica i često je prepun djece. Nažalost, 20. stoljeće prema bunaru nije bilo milostivo, a ovo 21. još i manje. Još nedavno ga je "krasio" nakaradni metalni okvir sa staklom, koji je u mnogome pospešio pucanje kamena te na kruni bunara uzroko-

ZELENA KNJIŽNICA

Lucićev 'Vartal'

Danas se u lapidariju oko renesansnog bucala igraju djeca i s guštom uče. Naime, prostor unutarnjeg dvorišta u kojem je smješten bunar uključen je u projekt Gradske knjižnice Trogir – Lucićev "Vartal": Zelene knjižnice. Riječ je o suvremenoj inicijativi europskih knjižnica za ozelenjivanjem knjižnica i njihovih prostora. Ravnateljica Maja Kostović Radan projekt provodi u suradnji s Dječjim vrtićem "Trogir". O projektu kaže: – Trogirsko knjižnica doprinosi ne samo promicanju čitanja kod djece i mladih, već ih uči i baštini te promiče lokalne vrijednosti zajednice. U sklopu prostorija knjižnice nalazi se i ovaj mali lapidarij s bunarom, prostor koji je dio izvorne arhitekture palače

nastale u 15. i 16. stoljeću. Upravo tu naši vrtičarci zajedno s knjižničarima trogirsko knjižnice provode u djelo načela zelenih knjižnica. U nevelikom prostoru zasadili su bilje: đirane i garifule, kadulju, bosiljak, ružmarin, timijan.... Uz jasmin i hortenziju svoje mjesto pronašlo je i stabalce mirte. Za dašak egzotike koju su u ove krajeve nekada donosili pomorci s dalekih putovanja pobrinula su se dva stabalca kumkvata. Njihovi plodovi dodatno su razveselili naše male vrtlare. U prostoru se nalazi i kamena klupa, mjesto za sjedenje za korisnike, velike i male. Želja nam je u budućnosti u Lucićev "Vartal" unijeti raslinje koje bi vjerno odražavalo nekadašnje unutrašnje vrtove našega grada.

Bunar je smješten na prvom katu palače iznad nekadašnje cisterne

Ovaj bunar pripisuje se radionici znamenitoga klesara i graditelja Trifuna Bokanića

Gradska knjižnica u palači Lucić

MAJA MALJKOVIĆ ZELALIJA

**Palača Lucić
jedna je od
najvrjednijih
renesansnih
palača povijesne
jezgre Trogira,
a osobitu kulturno-
povijesnu vrijednost
ima kao dom
Ivana Lucića,
utemeljitelja
hrvatske kritičke
historiografije.
Bunar, koji je
na svom mjestu
već pet stoljeća,
dio je originalne
arhitektonske
cjeline palače Lucić**

vao znatna oštećenja. Konzervatorsko-restauratorski radovi na kamenoj kruni bunara, koja predstavlja vrijedan primjer renesansne kamene plastike te je sastavni dio izvorne arhitektonske koncepcije palače, započeli su tijekom 2025. godine. Završeni su ovih dana. Konzervatorsko-restauratorski radovi bili su usmjereni na očuvanje izvornog kamenog materijala, uklanjanje površinskih nečistoća i štetnih naslaga, sanaciju mehaničkih oštećenja te stabilizaciju i zaštitu kamene površine, u skladu s načelima minimalne intervencije i očuvanja izvorne tvari, ističu stručnjaci.

Novi poklopac

U sklopu zahvata izrađen je i postavljen novi željezni poklopac bunara, oblikovan u skladu s povijesnim karakterom palače. Time je i osigurana zaštita bunarskog otvora od prodora oborinskih voda i nečistoća te povećana sigurnost korisnika prostora.

U palači je danas smještena Gradska knjižnica Trogir, koja nastavlja prirodni slijed građevine koja je od svog nastanka bila predodređena za kulturne sadržaje. Što je potaklo na inicijativu za obnovu bunara, o kojem dugo nitko nije brinuo, pitam prof. **Maju Kostović Radan**, ravnateljicu Gradske knjižnice Trogir. Odgovara:

“Bunar je desetljećima bio zanemaren, zadnjih godina u jako lošem stanju. Dio je izvorne arhitekture palače te ima svoju vrijednost, ne samo estetsku, već i kao svjedok jednog vremena, sjajnog razdoblja trogirske povijesti kada je u gradu cvala renesansna arhitektura i zauvijek mu dala okvir i građevine kojima se i danas divimo.

Stoga mi je bilo posebno stalo do toga da se njegovo propadanje zaustavi i da mu se vrati nekadašnji sjaj. Dužnost je svih nas koji smo baštinili ovakvu ljepotu sačuvati je za buduće naraštaje. Smatram da u ovakvu razmišljanju nisam usamljena te da svi mi koji smo u ovom gradu rođeni i odrasli nosimo u sebi posebnu sklonost i ljubav prema njemu”, poručila je ravnateljica Gradske knjižnice Trogir. ●